

Vår saksbehandler

Jan Kåre Husa, Heidi Hokseng

Referanse

JAHU/2022/946-1/U01

Behandles av	Utvalgssaksnr	Møtedato
Kommunestyret		23.06.2022

Besøksforvaltning i Oppdal kommune - pilotprosjekt i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Kommunestyrets vedtak i sak 21/130 – budsjett 2022

Saksopplysninger

Kommunestyret vedtok følgende i fbm. behandling av budsjett for 2022, 17. desember 2021:

«Flere fylkeskommuner og fylkeskommunale planer løfter «besøksstrategi» som et verktøy for bærekraftig næringsutvikling.

«Vi skal bruke opplevelsesnæringene som motor i lokal samfunnsutvikling gjennom besøksforvaltning og besøksstrategier»

Regional strategi for verdiskapning i Trøndelag 2022-2025, Trøndelag fylkeskommune.

Besøksforvaltning er å legge til rette for og styre den besøksrettede bruken av et område, eksempelvis Oppdal – slik at stedet ivaretas.

Samtidig skal opplevelsen for de besøkende bli best mulig og den lokale verdiskapningen størst mulig. En besøksstrategi er en plan for hvordan man forvalter besøk i Oppdal. Oppdal kommune tar kontakt med relevante aktører, som Nasjonalparken Næringshage AS, Oppdal Næringsforening (Masterplan) og aktører innenfor reiseliv- og opplevelsesnæringen for å samhandle om en besøksstrategi for Oppdal kommune.

Det er avgjørende for en besøksstrategi at Oppdal kommune inngår i samarbeidet, men ikke nødvendigvis at kommunen leder arbeidet. Arbeidet med strategien skal vektlegge bærekraft og samskaping, i samskaping ligger også involvering av befolkningen.

Besøksstrategi for Oppdal kommune er tenkt å være et innspill til kommuneplanens samfunnsdel. Og kan brukes som middel for å sertifisere Oppdal kommune som bærekraftig destinasjon.»

I 2013 ble Masterplan for Oppdal skrevet i samarbeid med næringslivet i Oppdal. Arbeidet ble ledet av Oppdal næringsforening. Masterplanen er et verktøy for videreutvikling av Oppdal som reisemål og bosted, og et grunnlag som løfter fram Oppdal sine ambisjoner, mål og kvaliteter. Som en videreutvikling av arbeidet har Oppdal næringsforening utarbeidet en søknad, med bistand fra Nasjonalparken næringshage AS, om å utvikle en besøksstrategi for Oppdal. Søknaden ble sendt til Trøndelag fylkeskommune desember 2021.

Kort beskrivelse (hentet fra søknad til Trøndelag fylkeskommune):

«Besøksstrategien skal være en felles plan for hvordan man forvalter besøket i kommunen. En besøksstrategi tar hensyn til natur, landskap, miljø, lokalsamfunn og lokal kultur, samtidig som det gir grunnlag for sunn næringsdrift og lokal verdiskapning. Gjennom besøksstrategien vil vi beskrive et

samlet reiselivs samfunnsoppdrag og rolle i en bærekraftig stedsutvikling. Besøksstrategien vil peke ut en langsiktig og bærekraftig kurs for reisemålsutviklingen i Oppdal.

Sammen med Nasjonalparken Næringshage AS skal vi ta i bruk og teste besøksstrategi som planleggingsverktøy og metodikk for helhetlig og langsiktig utvikling og forvaltning av Oppdal. En besøksstrategi er en plan for hvordan man forvalter besøket i et område. Typisk blir verktøyet benyttet for besøksforvaltning knyttet til store naturattraksjoner, verneområder, og i stadig større grad i reiselivsdestinasjoner. I dette prosjektet vil vi teste verktøyet for besøksforvaltning i kommunen Oppdal.»

Nasjonalparken Næringshage AS har tidligere vært prosessledere for utvikling av den nye besøksstrategien for Besseggen i samspill med flere kommuner, Innlandet fylkeskommune, destinasjonsselskaper og en lang rekke reiselivsaktører. I tillegg har Nasjonalparken Næringshage AS vært prosessleder for besøksstrategien for verneområdene på Dovrefjell. Nasjonalparken Næringshage AS har gjennom disse prosjektene bidratt til metodeutvikling i besøksforvaltning som nasjonalt verktøy for bærekraftig reisemålsutvikling.

Vurdering

I søknaden Oppdal Næringsforening sendte Trøndelag fylkeskommune om finansiering, ble følgende målsetting med arbeidet angitt:

«Besøksstrategien skal være en felles plan for hvordan man forvalter besøket i kommunen. En besøksstrategi tar hensyn til natur, landskap, miljø, lokalsamfunn og lokal kultur, samtidig som det gir grunnlag for sunn næringsdrift og lokal verdiskaping».

Etter innsendt søknad tok Trøndelag fylkeskommune kontakt, med ønske om å løfte utviklingen av en besøksstrategi for Oppdal til ett av to pilotprosjekt innen tema besøksforvaltning i Trøndelag.

Fylkeskommunens initiativ bunner i Verdiskapingsstrategien - Regional strategi for verdiskaping i Trøndelag 2022-2025, med tilhørende handlingsplan. Under satsingsområde «opplevelser» vil Trøndelag fylkeskommune prioritere å bruke opplevelsesnæringen som pådriver i lokal samfunnsutvikling gjennom tverrfaglig samarbeid om besøksforvaltning.

Trøndelag fylkeskommune ønsker at erfaringer fra pilotene skal bidra til utvikling av besøksforvaltning som verktøy for reisemålsutvikling i hele Trøndelag, og plassere Trøndelag som ledende på området.

Trøndelag fylkeskommune ønsker å finansiere pilotprosjektet i Oppdal med kr. 600 000,- og forutsetter at Oppdal kommune er eier av prosjektet. Oppdal kommune står fritt til å organisere arbeidet etter best mulig modell for Oppdal, men kommunedirektøren forutsetter at Oppdal Næringsforening skal ha en sentral rolle i arbeidet og tas inn i prosjektgruppen. Det tilrås at Nasjonalparken Næringshage AS engasjeres som prosessleder.

Kommunedirektøren foreslår at følgende intensjon/målsetting legges til grunn for pilotarbeidet, jfr. kommunestyrets vedtak 17. desember 2021 og næringsforeningens innsendte søknad:

- *Besøksstrategien skal være en felles plan for hvordan man forvalter besøket i kommunen. En besøksstrategi tar hensyn til natur, landskap, miljø, lokalsamfunn og lokal kultur, samtidig som det gir grunnlag for sunn næringsdrift og lokal verdiskaping*
- *Besøksstrategi for Oppdal kommune er tenkt å være et innspill til kommuneplanens samfunnsdel, og kan brukes som middel for å sertifisere Oppdal kommune som bærekraftig destinasjon.*

Kommunedirektørens tilråding

Oppdal kommune inngår samarbeid med Trøndelag fylkeskommune om gjennomføring av pilotprosjektet «Besøksforvaltning i Oppdal kommune» i tråd med Oppdal Næringsforenings opprinnelige søknad til Trøndelag fylkeskommune jfr. kommunestyrets vedtak i sak 21/130.

- Besøksstrategien skal være en felles plan for hvordan man forvalter besøket i kommunen. En besøksstrategi tar hensyn til natur, landskap, miljø, lokalsamfunn og lokal kultur, samtidig som det gir grunnlag for sunn næringsdrift og lokal verdiskaping
- Besøksstrategi for Oppdal kommune er tenkt å være et innspill til kommuneplanens samfunnsdel, og kan brukes som middel for å sertifisere Oppdal kommune som bærekraftig destinasjon.

Pilotprosjektet gjennomføres innenfor en kostnadsramme på kr. 600 000,- og finansieres ved tilskudd fra Trøndelag fylkeskommune til Oppdal kommune.

Oppdal kommune gir Oppdal Næringsforening ansvar for gjennomføring av pilotprosjektet som vil benytte Nasjonalparken Næringshage AS som prosessleder. Oppdal kommune viderefører tilskuddet til Oppdal Næringsforening, og stiller i tillegg med personalressurser fra kommunen inn i prosjektet.

Pilotprosjektet gjennomføres i henhold til tilsagn fra Trøndelag fylkeskommune.